
سازمان و فرایند مدیریت

تألیف :

دکتر سوسن بهرامی عضو هیات علمی دانشگاه قم
دکتر رضا جعفری هرنندی عضو هیات علمی دانشگاه قم

سرشناسه	: بهرامی، سوسن.
عنوان و نام پدیدآور	: سازمان و فرایند مدیریت / تالیف سوسن بهرامی، رضا جعفری هرنندی.
مشخصات نشر	: ورامین: وارنا، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۷ص: جدول، نمودار
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۰۰۲-۳-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: مدیریت
موضوع	: Management
موضوع	: سازمان
موضوع	: Organization
موضوع	: تحول سازمانی -- مدیریت
موضوع	: Organizational change -- Management
موضوع	: باز سازمانی -- مدیریت
موضوع	: Organizational behavior -- Management
شناسه افزوده	: جعفری، هرنندی، رضا، ۱۳۴۸ مرداد -
رده بندی کنگره	: HD۳۰۷ .۲۰۳
رده بندی دیویی	: ۶۵۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۲۸۲۷۱



سازمان و فرایند مدیریت

دکتر سوسن بهرامی

دکتر رضا جعفری هرنندی

| ناشر: وارنا |

| طراحی جلد: احسان احمدی خاوه | صفحه آرای: سمیه شاه حسینی |

| نوبت انتشار: اول؛ پاییز ۹۷ | شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه |

| چاپ و صحافی: مبین | شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۰۰۲-۳-۹ | قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان |

تلفن: ۰۹۳۰۸۴۲۸۷۷۱ - ۳۶۲۶۱۴۲۸

www.varnapub.blogfa.com

| Telegram: @varnapress2017 |

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار
۱۳	فصل اول: کلیات
۱۳	اهداف رفتاری
۱۴	مقدمه
۱۴	سازمان و نیاز به مدیریت
۱۵	سازمان
۱۶	مدیریت
۱۶	انواع مدیران
۱۷	مدیران عملیاتی
۱۷	مدیران میانی
۱۸	مدیران عالی
۱۸	فرایند مدیریت
۱۹	برنامه‌ریزی
۱۹	سازمان‌دهی
۲۰	رهبری
۲۰	کنترل
۲۲	نقش مدیران از دیدگاه میتزبرگ
۲۲	نقش‌های ارتباطی
۲۲	نقش‌های اطلاعاتی
۲۲	نقش‌های تصمیم‌گیری
۲۳	مهارت‌های سه‌گانه مدیریت
۲۳	مهارت فنی
۲۴	مهارت انسانی

۲۵	مهارت تحلیل یا نظری (ادراکی).....
۲۶	خلاصه فصل اول.....
۲۷	فهرست منابع فصل اول.....
۲۹	فصل دوم: سیر تحول اندیشه مدیریت.....
۲۹	اهداف رفتاری.....
۳۰	مقدمه.....
۳۰	ضرورت مطالعه مکاتب مدیریتی.....
۳۰	سیر تحول مکتب مدیریت.....
۳۰	مکتب کلاسیک.....
۳۰	مکتب مدیریت علمی.....
۳۴	تئوری فرایندی مدیریت (مدیریت اداری).....
۳۵	برورکراسی آرمانی وبر.....
۳۶	مکتب نئوکلاسیک.....
۳۶	نهیضت روابط انسانی.....
۳۸	مکتب رفتارگرایان.....
۳۸	تئوری X و Y.....
۳۹	مکتب علم مدیریت.....
۴۲	مکتب نگرش سیستمی.....
۴۳	مکتب اقتضایی.....
۴۵	خلاصه فصل دوم.....
۴۶	فهرست منابع فصل دوم.....
۴۷	فصل سوم: برنامه‌ریزی (اولین فرایند مدیریت).....
۴۷	اهداف رفتاری.....

۴۸	 مقدمه
۴۸	 تعریف برنامه‌ریزی
۴۹	 نیازسنجی اولین گام در برنامه‌ریزی
۴۹	 تعریف نیازسنجی
۵۳	 ضرورت و اهمیت نیازسنجی
۵۴	 جایگاه نیازسنجی در فرایند برنامه‌ریزی
۵۴	 اصول نیازسنجی
۵۵	 معیارهای برای اولویت‌بندی نیازها
۵۸	 الگوها و تکنیک‌های نیازسنجی
۶۲	 طراحی برنامه دومین گام در برنامه‌ریزی
۶۳	 الف) تشخیص موقعیت فعلی سازمان و موقعیت آرمانی آن در آینده
۶۵	 ب) تعیین اهداف و اولویت‌بندی آنها
۶۷	 ج) تعیین استراتژی‌ها و رویکردهای اجرایی
۶۸	 د) تخصیص منابع و بودجه‌بندی برنامه‌ها و پروژه‌ها
۷۱	 اجرای برنامه سومین گام در برنامه‌ریزی
۷۳	 ارزشیابی برنامه چهارمین گام در برنامه‌ریزی
۷۳	 تعریف ارزشیابی
۷۴	 مزایای ارزشیابی
۷۴	 الگوهای ارزشیابی برنامه
۷۷	 خلاصه فصل سوم
۷۸	 فهرست منابع فصل سوم
۸۱	 فصل چهارم: سازمان‌دهی (دومین فرایند مدیریت)
۸۱	 اهداف رفتاری
۸۲	 مقدمه

۸۲	تعریف سازماندهی
۸۲	فراگرد سازماندهی
۸۳	وظایف سازماندهی
۸۳	مبانی سازماندهی
۸۴	ساختار سازمانی
۸۵	عناصر و اجزایی ساختار سازمانی
۸۷	ابعاد سازمان
۹۱	انواع سازماندهی
۹۳	فهرست منابع فصل چهارم
۹۴	خلاصه فصل سوم
۹۵	فصل پنجم: رهبری (سومین فصل)
۹۵	اهداف رفتاری
۹۶	مقدمه
۹۶	تعریف رهبری
۹۷	تفاوت مدیریت و رهبری
۹۹	محیط سازمانی مؤثر
۱۰۱	شیوه‌های مدیریت و رهبری
۱۰۳	وظایف رهبری
۱۰۳	نظریات رهبری
۱۰۴	۱- نظریه خصوصیات رهبری
۱۰۵	۲- نظریه دو بعدی رهبری
۱۰۶	الف) مطالعات رهبری دانشگاه ایالتی اوهایو
۱۰۷	ب) شبکه مدیریت
۱۰۹	۳- نظریه‌های مشروط رهبری

۱۰۹	الف) مدل مشروط رهبری فیدلر
۱۱۱	ب) مدل مسیر- هدف
۱۱۳	۴- نظریه های اقتضایی رهبری
۱۱۳	الف) نظریه اقتضایی هنجاری وروم و يتون
۱۱۵	ب) نظریه سه بعدی رهبری ردین
۱۱۷	ج) نظریه رهبری موقعیتی هرسی - بلانچارد
۱۱۹	خلاصه فصل پنجم
۱۲۰	فهرست منابع فصل پنجم
۱۲۱	فصل ششم: نظارت و کنترل (چهارمین فرایند مدیریت)
۱۲۱	اهداف رفتاری
۱۲۲	مقدمه
۱۲۲	تعریف کنترل
۱۲۳	مراحل کنترل
۱۲۳	مرحله اول- تعیین استاندارد یا ضابطه برای کنترل
۱۲۴	مرحله دوم- مقایسه عملکردها با اهداف و استاندارد
۱۲۴	مرحله سوم- تشخیص انحرافات و تحلیل علل آنها
۱۲۵	مرحله چهارم- اقدامات اصلاحی
۱۲۶	انواع کنترل
۱۲۷	ویژگی های کنترل مؤثر
۱۲۸	روش های کنترل
۱۲۹	کنترل از طریق بودجه
۱۲۹	کنترل موجودی کالا
۱۲۹	کنترل تولید بهنگام
۱۲۹	کنترل از طریق گزارش های آماری

پیش‌گفتار

عامل انسانی همیشه جایگاه محوری در سازمان‌ها داشته است سازمان‌ها برای دستیابی به اهداف خود به عملی آگاهانه و مستمر نیاز دارند. این عمل تنها در سایه به‌کارگیری دانش، هنر و مهارت‌های ویژه مدیریتی امکان‌پذیر خواهد بود. بنابراین به مدیران سازمان‌ها توصیه می‌شود که در امر بهسازی منابع انسانی و سرمایه‌گذاری برای توسعه کارکنان بیش از پیش همت بکارند.

مشاهده شده است که در کشورهای در حال توسعه، در اداره سازمان‌ها به‌اندازه کافی و به‌طور هوشمندانه سرمایه‌گذاری نمی‌کنند. علت این مسئله الزاماً ضعف مالی نیست. چراکه آن‌ها هزینه‌های گزافی را صرف خرید و اذتال ساخت‌افزار و ماشین‌آلات از کشورهای پیشرفته صنعتی می‌نمایند. این‌گونه سازمان‌ها در واقع فاقد مهر و شاید قلب بوده و صرفاً دارای اجزای ماشینی هستند. این سازمان‌ها در عرصه رقابت جهانی عقب مانده هستند و عامل مهمی در توسعه‌نیافتگی کشورشان محسوب می‌شوند.

کتاب حاضر با هدف معرفی مبانی تئوریک سازمان و فرایندهای مدیریت آن تدوین شده است. امید است مطالعه قسمت‌های مختلف این کتاب برای دانشجویان رشته‌های مختلف علوم تربیتی (مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی) و نه‌تنها مدیرانی که مایل به کارآمدتر نمودن کارکنان خود هستند، مفید واقع شود. نویسندگان ضمن اشاره به نقض‌ها و کاستی‌های این کتاب، از نظرات، انتقادات و پیشنهادات خوانندگان گرامی در جهت اصلاح و تکمیل آن استقبال می‌نمایند.

نویسندگان:

دکتر سوسن بهرامی (استادیار دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم)

دکتر رضا جعفری هرندی (دانشیار دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم)